
83

Besluit van 21 januari 2002, houdende wijziging van het Besluit teergehalte sigaretten en van het Aanduidingenbesluit tabaksproducten

---

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 19 oktober 2001, kenmerk GZB/GZ 2 204 940, mede namens Onze Minister van Economische Zaken;

Gelet op richtlijn 2001/37/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 5 juni 2001 (PbEG L 194) betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, de presentatie en de verkoop van tabaksproducten, alsmede artikel 2, eerste en tweede lid, van de Tabakswet;

De Raad van State gehoord (advies van 4 december 2001, nummer W13.01.0539/III);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 11 januari 2002, kenmerk GZB/GZ 2 244 944, mede namens Onze Minister van Economische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit teergehalte sigaretten¹ wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 1 wordt vervangen door:

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. teer: het ongezuiverde water- en nicotinevrije condensaat van rook;
- b. nicotine: nicotinealkaloïden;
- c. ingrediënten: stoffen of bestanddelen, met uitzondering van tabaksbladeren en andere natuurlijke of niet-getransformeerde delen van de tabaksplant, die bij de productie of de bereiding van tabaksproducten worden gebruikt en nog in het eindproduct aanwezig zijn, al dan niet in gewijzigde vorm, met inbegrip van papier, filter, inkt en kleefstoffen.

B

Artikel 2 wordt vervangen door:

Artikel 2

1. Het teergehalte van een sigaret bedraagt niet meer dan 12 milligram.
2. Met ingang van 1 januari 2004 bedragen de gehalten aan teer, nicotine en koolmonoxide van een sigaret niet meer dan:
  - a. 10 milligram teer;
  - b. 1 milligram nicotine;
  - c. 10 milligram koolmonoxide.
3. Tot 1 januari 2007 geldt het tweede lid niet voor sigaretten die voor export naar landen buiten de Europese Unie bestemd zijn.

C

Artikel 3 vervalt.

D

Artikel 4 wordt vervangen door:

Artikel 4

Bij regeling van Onze Minister worden methoden van onderzoek aangewezen, die bij uitsluiting beslissend zijn voor de vaststelling of met betrekking tot een sigaret aan de in dit besluit gestelde eisen ter zake van de gehalten aan teer, nicotine of koolmonoxide is voldaan.

E

Artikel 5 vervalt.

F

In artikel 6 wordt «teergehalte sigaretten» vervangen door: maximumgehalten aan teer, nicotine en koolmonoxide in sigaretten.

ARTIKEL II

Het Aanduidingenbesluit tabaksproducten² wordt gewijzigd als volgt:

A

In het gehele besluit wordt «tabaksproducten» telkens vervangen door: tabaksproducten, en wordt «producten» telkens vervangen door: producten.

B

Artikel 1 wordt vervangen door:

Artikel 1

1. Op alle verpakkingseenheden van tabaksproducten worden, met uitzondering van tabak voor oraal gebruik en andere niet voor roken bestemde tabaksproducten, de volgende waarschuwingen aangebracht:
  - a. één van de volgende algemene waarschuwingen:

Roken is dodelijk Roken brengt u en anderen rondom u ernstige schade toe

b. één van de volgende bijkomende waarschuwingen:

Rokers sterven jonger

Roken veroorzaakt verstopping van de bloedvaten, hartaanvallen en beroertes

Roken veroorzaakt dodelijke longkanker

Roken tijdens de zwangerschap is slecht voor uw baby

Bescherm kinderen: laat hen niet uw rook inademen

Uw arts of uw apotheker kan u helpen te stoppen met roken

Roken werkt zeer verslavend; begin er niet mee

Stoppen met roken vermindert het risico op dodelijke hart- en longziekten

Roken kan leiden tot een langzame, pijnlijke dood

Zoek hulp om te stoppen met roken: STIVORO 0900-9390 (€ 0,10/min) of www.stoppen-met-roken.nl of raadpleeg uw arts of apotheker

Roken kan de bloedsomloop verminderen en veroorzaakt impotentie

Roken verouderd uw huid

Roken kan het sperma beschadigen en vermindert de vruchtbaarheid

Tabaksrook bevat benzeen, nitrosaminen, formaldehyde en waterstof-cyanide

2. Op alle verpakkingseenheden van niet voor roken bestemde tabaksproducten wordt de volgende waarschuwing aangebracht:

Dit tabaksproduct kan uw gezondheid schaden en is verslavend

3. Op alle sigarettenpakjes worden voorts vermeld:

a. het nicotinegehalte, aangeduid met het woord nicotine, in tienden van een milligram per sigaret;

b. het teergehalte, aangeduid met het woord teer, in milligrammen per sigaret;

c. het koolmonoxidegehalte, aangeduid met het woord koolmonoxide, in milligrammen per sigaret.

C

Artikel 2 wordt vervangen door:

Artikel 2

1. De in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, bedoelde waarschuwingen wisselen elkaar op zodanige wijze af dat zij regelmatig voorkomen.

2. De in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, bedoelde waarschuwingen wisselen elkaar eveneens op zodanige wijze af dat zij regelmatig voorkomen.

3. De in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, tweede lid, bedoelde waarschuwingen worden aangebracht op de voorkant van de verpakkingseenheid en op elke in de detailverkoop gebruikte buitenverpakking, behalve op cellofaanverpakkingen.

4. De in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, bedoelde waarschuwingen worden aangebracht op de achterkant van de verpakkingseenheid en op elke in de detailverkoop gebruikte buitenverpakking, behalve op cellofaanverpakkingen.

D

Artikel 3 wordt vervangen door:

Artikel 3

Bij regeling van Onze Minister worden methoden van onderzoek aangewezen, die bij uitsluiting beslissend zijn voor de vaststelling of met

betrekking tot een sigaret aan de in dit besluit gestelde eisen ter zake van de gehalten aan teer, nicotine of koolmonoxide is voldaan.

E

Artikel 4 wordt vervangen door:

Artikel 4

1. De waarschuwingen, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, en in artikel 1, tweede lid, beslaan minstens 30% van de buitenvoorkant van het betreffende oppervlak van de verpakkingseenheid waarop zij worden aangebracht.

2. De waarschuwingen, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, beslaan minstens 40% van de buitenachterkant van het betreffende oppervlak van de verpakkingseenheid waarop zij worden aangebracht.

3. Op verpakkingseenheden die bestemd zijn voor andere producten dan sigaretten en waarvan de buitenvoorkant groter is dan 75 cm² beslaan de in artikel 1, eerste en tweede lid, bedoelde waarschuwingen ten minste 22,5 cm² van de voorkant en van de achterkant.

4. De vermeldingen, bedoeld in artikel 1, derde lid, worden in het Nederlands gedrukt op één zijkant van het sigarettenpakje en beslaan minstens 10% van het betreffende oppervlak.

5. De krachtens artikel 1 vereiste waarschuwingen en vermeldingen van de gehalten aan teer, nicotine en koolmonoxide worden aangebracht:

a. in zwarte vetgedrukte Helvetica-letters op een witte achtergrond, met een zodanige puntgrootte dat de tekst een zo groot mogelijk deel van de daarvoor bestemde ruimte beslaat, zonder aan leesbaarheid in te boeten;

b. in kleine letters, behalve de eerste letter van de boodschap;

c. gecentreerd op het voor de tekst bestemde oppervlak en evenwijdig met de bovenrand van het pakje;

d. voor andere dan de in artikel 1, tweede lid, bedoelde producten, omgeven door een minstens 3 mm en hoogstens 4 mm brede zwarte rand die geen belemmering vormt voor de leesbaarheid van de waarschuwingen of vermeldingen;

e. in het Nederlands.

6. Bij regeling van Onze Minister kunnen omtrent de voorschriften, bedoeld in het vijfde lid, nadere technische specificaties worden gesteld.

7. De in dit artikel voorgeschreven opschriften worden niet op de fiscale zegels van de verpakkingseenheden aangebracht. Zij zijn niet verwijderbaar of uitwisbaar en zijn in geen geval door andere aanduidingen of afbeeldingen bedekt of onderbroken, dan wel bij het openen van het pakje onduidelijk gemaakt of onderbroken. Bij andere tabaksproducten dan sigaretten mogen de teksten met behulp van stickers worden aangebracht, mits deze niet kunnen worden verwijderd.

8. Ter wille van de identificatie en traceerbaarheid wordt het tabaksproduct op passende wijze gemerkt door vermelding van het partijnummer of een gelijkwaardige vermelding op de verpakkingseenheid, zodat plaats en tijd van productie kunnen worden vastgesteld.

F

Artikel 5 wordt vervangen door:

Artikel 5

Dit besluit is tot 30 september 2002 niet van toepassing op tabaksproducten die rechtmatig zijn vervaardigd of in de handel zijn gebracht in een andere lidstaat van de Europese Unie, dan wel rechtmatig zijn vervaardigd

in een staat die partij is bij de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte.

G

Artikel 6 wordt vervangen door:

Artikel 6

1. Verpakkingseenheden van sigaretten die vóór 1 mei 2002 zijn vervaardigd en niet voldoen aan de in dit besluit gestelde eisen, mogen bedrijfsmatig worden verstrekt of daartoe aanwezig zijn tot 1 mei 2003.

2. Verpakkingseenheden van andere tabaksproducten dan sigaretten die vóór 30 september 2002 zijn vervaardigd en niet voldoen aan de in dit besluit gestelde eisen, mogen bedrijfsmatig worden verstrekt of daartoe aanwezig zijn tot 30 september 2004.

¹ Stb. 1994, 256.

² Stb. 1994, 720.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Staatscourant van 12 maart 2002, nr. 50.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 mei 2002.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 21 januari 2002

Beatrix

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. Borst-Eilers

De Minister van Economische Zaken,
A. Jorritsma-Lebbink

Uitgegeven de *negentiende* februari 2002

De Minister van Justitie,
A. H. Korthals

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Met deze wijziging van twee algemene maatregelen van bestuur voldoen wij (ten dele) aan de verplichting tot implementatie van richtlijn 2001/37/EG van het Europees Parlement en de Raad van Europese Unie van 5 juni 2001 (PbEG L 194) betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, de presentatie en de verkoop van tabaksproducten.

De overige uit de richtlijn voortvloeiende verplichtingen – met name die uit de artikelen 4, 6 en 7 – zullen worden geïmplementeerd door wijziging van de Tabakswet. Deze wijziging is momenteel in voorbereiding.

Het is genoegzaam bekend dat het gebruik van tabaksproducten veruit de vermijdbare doodsoorzaak nummer één in onze samenleving en in de meeste andere Westerse landen is. Bij de harmonisatie van de interne markt moet conform het EU-Verdrag een hoog beschermingsniveau in acht worden genomen. Bij een zó schadelijk product als tabak impliceert dit scherpe regelgeving.

Teer is uitermate schadelijk voor de gezondheid. Uit een oogpunt van de schadebeperking (minder teer is minder schadelijk, maar: roken is levensgevaarlijk en alléén stoppen is gezond) moet daarom het teergehalte van tabaksproducten zo laag mogelijk worden gehouden. De sigarettenindustrie heeft reeds tweemaal het teergehalte van sigaretten neerwaarts moeten aanpassen; op 1 juli 1994 tot maximaal 15 milligram en vanaf 31 december 1997 tot maximaal 12 milligram per sigaret. In het kader van de harmonisatie van de interne markt komt er nu in EU-verband een verdere verlaging naar een maximum van 10 milligram per sigaret.

Nicotine is een zéér verslavende stof die van nature in tabak zit. Volgens de Britse wetenschapper Jarvis roken mensen omwille van de nicotine, maar sterven ze aan de teer die ze met de tabaksrook binnenkrijgen. Het is dan ook zaak naast de koers van de teermaximering tevens de weg van de nicotinereductie in te slaan. Daarmee verzwakken we de verslavende werking van sigaretten. Vanuit dit perspectief is in de richtlijn voor het eerst een maximum voor het nicotinegehalte van een sigaret opgenomen. De gunstige werking van deze nieuwe norm mag vooral worden verwacht onder beginnende rokers (grotendeels minderjarige jongeren), die nog niet écht verslaafd zijn en dat in de toekomst dus wat minder snel zullen worden. Maar ook bij verslaafde rokers, die willen stoppen, kan de nicotinemaximering positief uitwerken.

Koolmonoxide is een schadelijke stof – met name voor hart en vaten – die vrijkomt bij het roken van tabak. Om deze schadelijke werking enigszins te beperken, is in de richtlijn voor het eerst een maximum voor het koolmonoxidegehalte van een sigaret opgenomen.

In het huidige Besluit teergehalte sigaretten wordt in artikel 4 een methode van onderzoek (meting volgens bepaalde ISO-normen) aangegeven, die bij uitsluiting beslissend is voor de vaststelling of een sigaret wel of niet aan de maximale teernorm voldoet. Daarnaast bepaalt artikel 3 van het huidige Aanduidingenbesluit tabaksprodukten volgens welke methoden (ISO-normen) de teer- en nicotinegehalten vastgesteld en geverifieerd moeten worden. Ingevolge de implementatie van de onderhavige richtlijn zullen voortaan ook voor het bepalen van de koolmonoxidegehalten van sigaretten en voor de vaststelling of een sigaret wel of niet aan de maximale nicotine- en koolmonoxidenormen voldoet, dergelijke meetmethoden moeten worden vastgesteld. Omwille

van flexibiliteit en snelheid achten wij het wenselijk al deze meetmethoden en normen voortaan in een ministeriële regeling neer te leggen.

Een eerder ontwerpbesluit voor een wijziging van het Besluit teergehalte sigaretten en van het Aanduidingenbesluit tabaksproducten is ingevolge het bepaalde in artikel 12, tweede lid, van de Tabakswet in de Staatscourant van 6 februari 2001 bekendgemaakt en gelijktijdig met deze bekendmaking aan de beide kamers der Staten-Generaal voorgelegd. Op deze «voorhangprocedure» zijn reacties ontvangen van de Tweede Kamer, de sigaretten-, sigaren- en shagindustrie, de Stichting Volksgezondheid en Roken (thans STIVORO geheten) en het Europa Instituut van de Universiteit van Utrecht. Deze reacties, in het bijzonder die van de tabaksfabrikanten, hebben er alles bij elkaar genomen toe geleid dat voornoemd ontwerp-besluit is gesplitst in dit ontwerpbesluit, waarmee een deel van de richtlijn alvast wordt geïmplementeerd, en in een tweede ontwerpbesluit dat uitsluitend strekt tot regulering van shag op nationale gronden. Er zijn destijds afspraken gemaakt met de tabaksindustrie over het eerder dan op de uiterlijke datum implementeren van de component «etikettering» uit de nieuwe richtlijn, de datum van invoering (aanvankelijk 1 maart 2002) en de overgangstermijnen.

Op 17 juli 2001 is het ontwerpbesluit over de etikettering, zoals hierboven is aangegeven, opnieuw aan de beide kamers der Staten-Generaal overlegd en tevens in de Staatscourant gepubliceerd. De reacties op deze «voorhang» hebben ertoe geleid dat de aanhef van artikel 1, lid 3, onderdeel B van Artikel II beter aan de richtlijn is aangepast en is komen te luiden: »Op alle sigarettenpakjes worden voorts vermeld:«. Om de industrie de gelegenheid te geven aan de gestelde eisen te kunnen voldoen, is – op hun verzoek – de datum van inwerkingtreding verschoven van 1 maart naar 1 mei 2002. Dat impliceert dat de data in artikel II, onderdeel G (artikel 6, eerste lid, betreffende een overgangstermijn voor sigaretten) zijn gewijzigd in 1 mei 2002 respectievelijk 1 mei 2003.

Met dit besluit wordt mede invulling gegeven aan een toezegging van het vorige kabinet aan de Tweede Kamer om de waarschuwingen over de gezondheidsrisico's groter, scherper en duidelijker op de verpakking van tabaksproducten te laten zetten.

Bedrijfseffecten

Met dit ontwerpbesluit beogen wij onder meer om de rokers goed te informeren over tabaksproducten en duidelijk te waarschuwen voor de grote gezondheidsschade die zij kunnen oplopen door het roken. Daarmee geven we voor een deel al invulling aan de nieuwe richtlijn over productie, presentatie en verkoop van tabaksproducten.

De aanpassing van de verpakkingseenheden als zodanig is geen informatieverplichting jegens de overheid. Het meten van de teer-, nicotine- en koolmonoxidegehaltes is noodzakelijk ten einde de uitkomsten op de verpakkingseenheden te kunnen vermelden, maar creëert evenmin een informatiestroom of -verplichting van het betrokken bedrijfsleven naar de overheid. Er zijn geen alternatieven voorhanden voor het aanpassen van de verpakkingen en voor het meten van de gehaltenes.

Er zijn slechts een beperkt aantal sigaretten-, respectievelijk shag- en sigarenfabrikanten. Voor deze fabrikanten zullen de lasten enigszins toenemen. Zij zullen moeten zorgen voor de (nieuwe) aanduidingen op de verpakkingen conform dit besluit. De kosten van het meten van de teer-, nicotine- en koolmonoxidegehaltes zullen eveneens door de fabrikanten gedragen moeten worden. De normen in het besluit voor de meting en verificatie van de teer-, nicotine- en koolmonoxidegehaltes van sigaretten zijn door de ISO in overeenstemming met de internationale tabaks-

fabrikanten ontwikkeld en dus genoegzaam bekend bij de belanghebbende marktpartijen uit de tabakssector.

Overigens is het evident dat nagenoeg elke effectieve tabakspreventie-maatregel ten koste gaat van de afzet van het betrokken bedrijfsleven.

Voor burgers, lagere overheden, het niet-tabaksbedrijfsleven en non profit-instellingen zijn er geen extra lasten.

Transponeringstabel

Hieronder is links het desbetreffende artikel, of onderdeel daarvan, van richtlijn nr. 2001/37/EG opgesomd, terwijl rechts het corresponderende artikel, of onderdeel daarvan, van dit voorstel tot wijziging van de twee algemene maatregelen van bestuur is vermeld, waarin het bewuste artikel wordt geïmplementeerd, dan wel is aangegeven dat zulks niet nodig is. Zo wordt inzichtelijk gemaakt hoe de elementen van de richtlijn in de wet- en regelgeving worden verwerkt.

---

* Artikel 1	* behoeft geen implementatie;
* Artikel 2, sub 1,2, 3 en 5	* nieuw artikel 1 Tabakswet (TW)
* Artikel 2, sub 4	* behoeft geen implementatie; zie het bestaande artikel 3a TW
* Artikel 3, lid 1	* nieuw artikel 2 Besluit teergehalte sigaretten
* Artikel 3, lid 2	* nieuw artikel 3, tweede lid, TW
* Artikel 3, lid 3	* behoeft geen implementatie
* Artikel 4, lid 1	* nieuw artikel 4 Besluit teergehalte sigaretten
* Artikel 4, leden 2 en 3	* nieuwe artikelen 3c en 3d TW
	* nieuwe artikelen 1, 2 en 4 Aanduidingenbesluit tabaksproducten
* Artikel 5	* nieuw artikel 3b TW
* Artikel 6	* nieuw artikel 3e TW
* Artikel 7	* behoeft geen implementatie; zie het bestaande artikel 3a TW
* Artikel 8	* behoeven, afgezien van artikel 14, tweede en derde lid, geen implementatie: feitelijk of – ingeval van artikel 13, tweede lid – zie het bestaande artikel 2, tweede lid, TW; 14, tweede en derde lid, verwerkt in artikel II, onderdeel G, artikel 6, eerste en tweede lid, van het Aanduidingenbesluit tabaksproducten
* Artikelen 9 t/m 16	

Artikelsgewijs

Artikel I

A

De definitiebepalingen uit de richtlijn zijn integraal overgenomen. Dat zal te zijner tijd eveneens gebeuren in de te wijzigen Tabakswet. Alsdan zullen de hier opgenomen bepalingen weer geschrapt kunnen worden. De reden om dat nu ook al in het Besluit teergehalte te doen, is gelegen in de wens om de tabaksindustrie zo spoedig mogelijk bekend te maken met de voor hen geldende verplichtingen.

B

De regel in het eerste lid bestond reeds: de redactie is slechts in overeenstemming gebracht met de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar 53: geen gebruik van werkwoorden als «mogen», «moeten» of «dienen»), terwijl tevens van de gelegenheid gebruik is gemaakt de uitgewerkte datum van 31 december 1997 te schrappen. De regels in het tweede en derde lid zijn wel nieuw en ontleend aan artikel 3, eerste en tweede lid, van de richtlijn.

C

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt de uitgewerkte bepaling van artikel 3 te schrappen.

D

Zoals hierboven reeds vermeld, zullen voor de vaststelling van de teer-, nicotine- en koolmonoxidegehaltes van sigaretten de bekende ISO-normen gelden. Deze normen zullen worden vastgelegd in een ministeriële regeling, zodat op flexibele wijze aanpassing aan toekomstige nieuwe ISO-normen mogelijk zal zijn.

E

Ook hier is van de gelegenheid gebruik gemaakt uitgewerkte overgangsbepalingen te schrappen.

F

Aldus wordt ook in de citeertitel van het besluit tot uitdrukking gebracht dat de werkingsfeer is uitgebreid met de maximering van de gehalten aan nicotine en koolmonoxide.

Artikel II

A

Hiermee wordt de tekst van het besluit in overeenstemming gebracht met de geldende spelling.

B

De aanduidingseisen (waarschuwingen en vermeldingen) zijn aangepast aan artikel 5, tweede lid, onder b, van de richtlijn. De verwijzing naar de bron van de gezondheidswaarschuwingen vervalt, dit overeenkomstig een verzoek van de Tweede Kamer bij gelegenheid van de behandeling van de Tabaksnota (24 743, nrs. 1 – 14) uit 1996. De daartoe aangevoerde redenen waren dat Richtlijn 92/41/EEG van de Raad van 15 mei 1992 zulks niet gebiedend voorschrijft en het bovendien in de praktijk niets toevoegt, maar eerder afbreuk doet aan het doel van de waarschuwingen.

C

In het nieuwe artikel 2 worden de frequenties van de waarschuwingen en kanten van de verpakkingseenheden waar de waarschuwingen geplaatst moeten worden conform artikel 5, tweede lid, onder a en b, en vierde lid, van de richtlijn, aangegeven. Met «voorkant» wordt bedoeld de duidelijkst zichtbare kant van de verpakking; dat is over het algemeen de kant waar de verpakking wordt geopend. De «achterkant» is dan de andere duidelijkst zichtbare kant van de verpakking.

Bij ouderwetse sigarettenverpakkingen, die aan de bovenzijde worden geopend, is de «voorkant» de kant met de centrale merkuitstraling (naam, logo et cetera).

In het vigerende Aanduidingenbesluit tabaksprodukten is in artikel 2 bepaald dat de gezondheidswaarschuwingen voor elk merk elk in een zodanige frequentie op de verpakking worden gedrukt dat daardoor op jaarbasis de onderlinge verschillen in frequentie de 5 procent niet overschrijden. Aan de nieuwe formulering in het eerste en tweede lid, te weten «wisselen elkaar op zodanige wijze af dat zij regelmatig voorkomen» wordt dezelfde betekenis toegekend.

D

Deze bepaling is gelijk aan het nieuwe artikel 4 van het Besluit maximumgehalten aan teer, nicotine en koolmonoxide in sigaretten. Op grond van deze bepaling zal bij ministeriële regeling worden voorzien in de aanwijzing van onderzoeksmethoden voor de vaststelling en verificatie van de teer-, nicotine- en koolmonoxidegehalten in sigaretten. Omdat naar verwachting in de komende jaren wijzigingen zullen kunnen optreden in de vanuit EU-kader aangewezen en door ISO genormeerde methoden van onderzoek is omwille van de flexibiliteit gekozen voor de mogelijkheid om bij ministeriële regeling (nadere) regels te stellen.

E

Met de tabaksindustrie is in tweede instantie afgesproken dat de gehele component «etikettering» van de nieuwe richtlijn met ingang van 1 mei 2002 wordt ingevoerd. Het nieuwe artikel 4 voorziet in implementatie van artikel 5 van de richtlijn, evenwel met uitzondering van de gezondheidswaarschuwingen die in de nieuwe artikelen 1 en 2 van het Aanduidingenbesluit zijn geregeld. Hiermee wordt de facto eveneens tegemoetgekomen aan de al geruime tijd levende wens van Tweede Kamer en regering om de etikettering van tabaksproducten sterk te verduidelijken.

De tabaksfabrikanten ontwikkelen momenteel een voorstel voor de technische specificaties van onder meer de uiteenlopende puntgroottes van de 16 waarschuwingen en drie vermeldingen. Het zou nodig kunnen blijken dit in regelgeving te verankeren. Daartoe is in het zesde lid een facultatieve bevoegdheid voor het treffen van een ministeriële regeling opgenomen.

Het achtste lid strekt ertoe te voorzien in de identificatie en traceerbaarheid van tabaksproducten die niet voldoen aan de gestelde regels.

F

Artikel 5 bevat een uitgewerkte bepaling. De door schrapping opengevallen plaats kan worden benut om de clausule van wederzijdse erkenning voor de in andere EU-lidstaten rechtmatig vervaardigde of in de handel gebrachte, respectievelijk in de EER-landen rechtmatig vervaardigde tabaksproducten op te nemen.

G

Hier vervallen twee uitgewerkte overgangsbepalingen en één inwerking-tredingsbepaling, terwijl nieuwe overgangsbepalingen worden geïntroduceerd. Hierbij is een differentiatie aangebracht tussen de overgangstermijn die geldt voor sigaretten en die voor de andere tabaksproducten dan sigaretten.

In overleg met de sigarettenindustrie is besloten dat sigarettenverpakkingen reeds vanaf 1 mei 2002 aan de nieuwe vereisten voldoen. Ingevolge de richtlijnbevestigingen betekent dit dat verpakkingseenheden die vóór 1 mei 2002 zijn vervaardigd en niet voldoen aan de nieuwe vereisten tot 1 mei 2003 bedrijfsmatig verstrekt mogen worden of daartoe aanwezig mogen zijn.

Om hierna uiteen te zetten redenen is ervoor gekozen om de sigaren- en pijptabakindustrie de gelegenheid te bieden aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen binnen de termijnen van de richtlijn. De waarschuwingen op de verpakking van deze producten mogen namelijk niet meer op het accijnszegel worden aangebracht. Door de toegenomen grootte van de waarschuwingen dient bovendien nieuwe apparatuur te worden aangeschaft: waar tot op heden kon worden volstaan met de al aanwezige

apparatuur voor het aanbrengen van accijnszegels is nu namelijk apparatuur nodig die de verpakkingen op flexibele wijze (ten gevolge van de variëteit aan verpakkingsformaten) direct (door middel van het bedrukken van de reeds gevulde verpakkingen), dan wel indirect (door middel van het aanbrengen van stickers) van waarschuwingen kan voorzien.

De sigarenindustrie onderscheidt zich van de sigarettenindustrie onder meer door haar brede assortiment, dat in honderden verpakkingen en verpakkingsformaten aan de roker wordt aangeboden. Het merendeel van deze verpakkingen bestaat uit de klassieke kartonnen klepdozen, alsmede houten kisten. De vervaardiging van kartonnen klepdozen en houten kisten is specialistisch werk. In Europa zijn er vijf leveranciers die deze verpakkingen kunnen vervaardigen. Een en ander betekent, dat de Europese sigarenindustrie gedurende een bepaalde periode een beroep zal doen op dezelfde, selecte groep leveranciers. Door de breedte van het sigarenassortiment, de honderden verpakkingen en verpakkingsformaten, de relatief kleine productieseries en de lage omloopsnelheid worden verpakkingen van sigaren in het algemeen internationaal gestandaardiseerd geproduceerd. Landspecifieke vereisten, zoals waarschuwingen en accijnszegels, worden pas in het laatste stadium van het productieproces aangebracht; uitzonderingen daargelaten, kunnen waarschuwingen derhalve niet vooraf in de desbetreffende landstaal op de lege verpakking worden gedrukt. In de richtlijn wordt met het voorgaande rekening gehouden, door voor tabaksproducten anders dan sigaretten het gebruik van stickers toe te staan.

Artikel III

Op dezelfde datum (1 mei 2002) treedt nadien een volgende wijziging van het alsdan geheten Besluit maximumgehalten aan teer, nicotine en koolmonoxide in sigaretten en van het Aanduidingenbesluit tabaksproducten in werking. Deze volgende wijziging behelst de nadere regulering van shag op nationale gronden.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. Borst-Eilers

De Minister van Economische Zaken,
A. Jorritsma-Lebbink